

Tragická střelba na Filosofické fakultě UK - rok poté

11.12.2024 - Jozef Bocán | Policie ČR

Co se od tragédie, od které v brzké době uplyne rok, u Policie ČR změnilo? Jaká opatření jsme přijali a na čem stále pracujeme? Přinášíme ucelený přehled toho nejpodstatnějšího.

Krátce po tragických událostech z 21. prosince 2023 jsme se krom vyhodnocení samotného zákroku zaměřili také na opatření, která policie ve vztahu k zákroku proti aktivnímu útočníkovi systematicky přijímá již od roku 2011 a na opatření, která by měla implementovat v reflexi na tuto událost k zvýšení své připravenosti. Za tímto účelem jsme identifikovali více než šest desítek konkrétních opatření, která se dotýkají především výcviku, materiálně-technického vybavení, práce s informacemi a také prevence a zvyšování připravenosti celé společnosti na tento druh mimořádných událostí.

Výcvik a vzdělávání

Upravili jsme vzdělávací program základní odborné přípravy tak, aby byl každý policista již po absolvování základního vzdělávacího kurzu pro nové policisty seznámen s problematikou zákroku proti aktivnímu útočníkovi. Konkrétně jde o 8 vyučovacích hodin navíc věnovaných této problematice.

Aktualizovali jsme také vzdělávací program „Prvosledová hlídka“ a problematiku zákroku proti aktivnímu útočníkovi od 1. ledna 2025 v rozšířené podobě zařazujeme do běžného výcviku v rámci služební přípravy u všech policistů služby pořádkové, dopravní a cizinecké policie, stejně tak pro vybrané policisty služby kriminální policie a vyšetřování.

O problematiku ze souboru typové činnosti č. 12/IZS (Poskytování psychosociální pomoci) byl už v průběhu tohoto roku rozšířen kurz velitelů a aktualizací prochází také typová činnost č. 14/IZS - AMOK (útok aktivního střelce).

Nový systém zařazení policistů do jednotlivých skupin služební přípravy, který jsme taktéž připravili v tomto roce, a podle kterého budeme od roku 2025 postupovat, pak ve většině přinese častější výcvik střelby u preferovaných skupin policistů a sjednotí rozsah služební přípravy s ohledem na fakticky vykonávanou činnost.

V neposlední řadě jsme v průběhu tohoto roku otevřeli několik nových výcvikových středisek a polygonů (např. Pouště, Komárovice, Brno), které slouží k výcviku a zdokonalování dovedností policistů v oblastech jako jsou zákroky proti pachatelům v nejrůznějším prostředí. Zaměřujeme se zde také na neustálé zdokonalování při řízení služebních vozidel v krizových situacích.

Ochrana měkkých cílů

Vzdělávací aktivity v oblasti ochrany měkkých cílů přitom zaměřujeme i mimo příslušníky Policie České republiky. V rámci celé České republiky se uskutečňují stovky školení k ochraně měkkých cílů, která pořádají naši specialisté pro nejrůznější cílové skupiny z řad orgánů státní správy, vzdělávacích institucí, ale i komerčních subjektů. Maximálně přitom využíváme filmu „Utíkej, schovej se, bojuj!“, díky kterému lze posluchačům účinně vštěpovat základní zásady chování při takto mimořádných událostech. Na tato školení zpravidla navazují taktická cvičení, která se v součinnosti ostatních složek IZS pravidelně konají jak na úrovni krajů, tak také jednotlivých územních odborů.

Stále aktivní je metodická skupina PODPORA, kterou jsme zřídili už v roce 2016, a která má za cíl kontinuální a dynamické přizpůsobování strategie ochrany měkkých cílů. K dispozici je i nadále bezplatná linka pomoci provozovatelům měkkých cílů, na které poskytují rady k jejich zabezpečení policisté národního operačního centra, případně provozovatele propojí s dalšími odborníky z Ministerstva vnitra ČR nebo specialisty krajských ředitelství policie.

Nedílnou součástí této oblasti je i neustálá aktualizace a digitalizace takzvaných „karet měkkých cílů“, kterých je aktuálně více než tisíc, a policistům slouží pro základní orientaci v objektu, do kterého jedou zakročovat, a mají díky nim k dispozici také nezbytné kontakty na pověřené pracovníky daného objektu.

Centrální registr zbraní

Do stávajícího centrálního registru zbraní je od tohoto roku přidán základní analytický nástroj, díky kterému je možné činit strukturované dotazy vztahující se ke konkrétním typům zbraní či držitelům zbrojních průkazů. Stejně tak bylo zřízeno tzv. červená dlaždice, pomocí které mohou prodejci aktivně hlásit nákupy zbraní a střeliva, které na základě svých zkušeností vyhodnotí jako neobvyklé či podezřelé.

Rozsáhlejší úpravou projde centrální registr zbraní do roku 2026, a to zejména s ohledem na implementaci nové legislativy.

Informování veřejnosti o mimořádných událostech

Aktivně spolupracujeme s Hasičským záchranným sborem ČR na zavedení systému včasného varování obyvatelstva pomocí technologie CELL BROADCAST, díky které je možné varovat obyvatelstvo v řádu vteřin. Předpokládáme jeho zavedení v průběhu roku 2025.

Potřeba investic

S cílem neustálého zvyšování připravenosti Policie České republiky na mimořádné události spojené s výskytem aktivního útočníka jsme připravili plán investic na roky 2025 – 2027. Potřeby, které jsme na následující tři roky identifikovali, přesahují 3 mld. Kč. Vláda již tento záměr schválila a budeme proto i v následujících letech usilovat o navýšení rozpočtu tak, aby bylo možné níže popsané konkrétní aktivity realizovat.

První z těchto oblastí je naplnění **systemizace zbraní**. V tomto případě jde především o dovybavení policistů zejména prvosledových hlídek odpovídajícím typem zbraní. Už v současné době tito policisté sice disponují různými typy zbraní, avšak v této oblasti panuje určitá nejednotnost napříč kraji a ne všechny zbraně, jsou pro řešení událostí typu aktivní útočník zcela ideální. To chceme odstranit naplněním systemizace zbraní, kterou jsme v letošním roce optimalizovali v souladu s aktuálními potřebami a trendy. V tomto roce jsme vyhlásili veřejnou zakázku na nákup více než dvou tisíc samopalů, včetně nezbytného příslušenství, za více než 360 milionů Kč.

S tím souvisí také naplnění **systemizace balistických ochranných prostředků**, kdy v této oblasti jde jak o doplnění, tak také o zajištění potřebné obměny používaného vybavení. V nejrůznějších fázích jsou veřejné soutěže vyhlášené na nákup balistických vest, štítů, helem a dalších prostředků. Uzavřeny jsou rámcové dohody na dodání speciálních balistických vest a balistických vest pro skryté nošení nebo nosičů balistických panelů pro zásahové jednotky. Včetně zakázek plánovaných pro rok 2025 jde v této oblasti o objem finančních prostředků dosahující téměř 200 milionů Kč.

V neposlední řadě musíme zajistit průběžnou **modernizaci vozového parku** prvosledových hlídek, zásahových jednotek, speciálních a pořádkových jednotek. Tato vozidla, zejména prvosledových hlídek, jsou v provozu v režimu 24/7, přičemž musí pojmout nejen policisty z hlídky, ale také značné množství nezbytného vybavení, které samo o sobě dosahuje hmotnosti okolo 100 kg. Výkon služby

klade na tato vozidla vysoké nároky a dochází tak přirozeně k jejich významnému opotřebení v poměrně krátkém čase.

V materiálu je dále řešena oblast **dovybavení vybraných jednotek speciálním materiálem**. Zde jde především o průnikové prostředky, kdy opět sledujeme v současné době jistou nejednotnost, ale také nedostatek těchto prostředků. V další části pak počítáme s vybavením zdravotnickým materiálem, který přímo souvisí s realizací vzdělávání první pomoci v systému TECC. Jak se i při střelbě na FF UK ukázalo, vybavení a vyškolení policistů v této oblasti bylo naprosto zásadní.

Materiál dále počítá s **vybudováním či rekonstrukcí stávajících prostor pro střeleckou přípravu**. Největší nedostatky v tuto chvíli vnímáme v centrální části republiky nebo například na Zlínsku, kde jsou kapacity střelnic pro současné i budoucí potřeby nedostačující a navržená opatření spolu s finančními prostředky by tuto situaci měly změnit.

Největším projektem v této oblasti je revitalizace a výstavba střelnice v Poříčanech, kde již máme zpracovanou studii proveditelnosti. Na realizaci úzce spolupracujeme s Ministerstvem obrany a Armádou ČR, areál bude sloužit k výcviku policistů více útvarů Policie ČR, stejně tak jako potřebám Armády ČR.

Také efektivní analytika nezůstává stranou, a proto požadujeme finanční prostředky na vybudování **jednotného analytického nástroje (JAN) a nezbytného rozvoje IT struktury**, včetně datových skladů či nového centrálního registru zbraní. Jednotný analytický nástroj si lze představit jako systém zastřešující desítky stávajících informačních systémů Policie ČR, který umožní strukturované a hromadné dotazy do těchto jednotlivých systémů a jejich efektivní a rychlé vytěžování, což by mělo přispět k významnému zlepšení analytických schopností Policie ČR a tím i k rychlejší identifikaci pachatelů trestné činnosti. Od ledna 2025 bude JAN postupně nasazen do testovacího provozu, nadále intenzivně pracujeme na jeho finální podobě a veškerých nezbytných funkcionalitách tak, aby splňoval nejvyšší parametry moderního informačního systému.

Nadále požadujeme přidělení potřebných zdrojů ze státního rozpočtu na naplnění **koncepce rozvoje schopností Policie ČR v oblasti trestné činnosti páchané v kyberprostoru**. Pro rok 2025 již máme k tomuto účelu alokované finanční prostředky ve výši 117 mil. Kč.

Je třeba podotknout, že většina popsanych opatření koresponduje také se závěry a metodickým doporučením, které jsme v souvislosti se střelbou na FF UK obdrželi od GIBS. Krom popsanych oblastí se i nadále zaměřujeme zejména na komunikaci, sdílení a přenos informací a jejich kvalifikovanou a rychlou analýzu a syntézu.

Období let 2011 - 2023

Policie České republiky se na události spojené s aktivním útočníkem začala postupně systematicky připravovat minimálně od roku 2011, kdy došlo k útoku Anderse Breivika na norském ostrově Utoya a v Oslu. Dalšími stěžejními událostmi, které vedly k zásadním změnám v přístupu k ochraně měkkých cílů, byly zejména teroristické útoky v Paříži v roce 2015 a v Bruselu v roce 2016, na našem území pak šlo zejména o útok v Uherském Brodě v roce 2015 a střelbu v ostravské nemocnici v roce 2019.

V roce 2011 jsme zahájili pravidelný výcvik policistů na zásah proti aktivnímu střelci, o rok později byl akreditován vzdělávací program pro instruktory služební přípravy v podobě specializačního kurzu AMOK – zákrok proti aktivnímu střelci. Rok 2013 přinesl akreditaci dalšího vzdělávacího programu, tentokrát pro velitele opatření s názvem „Řízení bezpečnostního opatření při zákroku proti aktivnímu střelci“.

Po útoku v Uherském Brodě jsme přišli s plošným konceptem zřízení prvosledových hlídek v počtu dvou až tří na každý okres. Jde o policisty s uzpůsobeným výcvikem, kteří nevykonávají v průběhu služby činnosti, které by nebylo možné kdykoliv přerušit tak, aby byli v co nejkratším čase k dispozici pro řešení aktuálních událostí. Tyto hlídky jsou dále vybaveny patřičnou balistickou ochranou, dlouhými zbraněmi nebo například AED. Současně se zavedením prvosledových hlídek došlo také k podstatné obměně vozového parku, obměně zbraní u zásahových jednotek a Útvaru rychlého nasazení a k vytvoření vzdělávacích programů, metodik a cvičení pro řešení situací spojených s aktivním útočníkem.

Zejména bezpečnostní situace v Evropě si v roce 2016 vyžádala vznik metodické skupiny PODPORA pro vyhodnocování rizikovosti měkkých cílů, stejně tak jako vznik infolinky pro podporu provozovatelů měkkých cílů na národním operačním centru Policejního prezidia ČR.

V rámci preventivních a vzdělávacích aktivit jsme mimo jiné pořádali vzdělávací semináře „Postup při mimořádných událostech ve školách a školských zařízeních“ a „Ozbrojený útočník ve škole“ a vzniklo také již zmiňované instruktážní video „Utíkej, schovej se, bojuj“, které je cennou pomůckou až do dnešních dní.

Poučila se Policie České republiky z tragických prosincových událostí roku 2023?

Jednoznačně. Pečlivé vyhodnocení všech okolností týkajících se střelby na FF UK přineslo řadu poznatků o tom, na kterých oblastech je potřeba dále pracovat a na co se do budoucna zaměřit.

Nezůstane jen u slov?

Nikoliv, v průběhu roku 2024 jsme přijali konkrétní opatření, která prokazatelně zvyšují naši připravenost na obdobné mimořádné události. Další kroky, zpravidla závislé na dostatečných financích, jsme připravili pro realizaci v následujících letech.

Co se změnilo?

Úpravami již prošel zejména výcvik policistů, jejich vzdělávání, zintenzivnili jsme preventivní aktivity a vzdělávání provozovatelů nejrozličnějších institucí (měkkých cílů) a dílčích úprav doznal i centrální registr zbraní. Pokračujeme ve zlepšování našich schopností v práci s informacemi a pracujeme na dalším zlepšení materiálně-technického vybavení.

Co bude dál?

Nadále budeme pracovat na neustálém zvyšování naší připravenosti na mimořádné situace tak, jako tomu bylo minimálně od roku 2011. Do našich postupů budeme nadále zpracovávat poznatky, které jsme získali buď vlastním vyhodnocením, nebo v rámci metodického doporučení GIBS. Stejně tak se pečlivě seznámíme se závěry, které získáme od parlamentní vyšetřovací komise.

<https://www.policie.cz/clanek/tragicka-strelba-na-filosoficke-fakulte-uk-rok-pote.aspx>